

Nationaal Coördinator Groningen

Ecologisch uitvoeringsplan bouwkundig versterken – Natuur inclusief versterken

Projectgegevens	
Projectnaam	2 ^e Tranche Historisch Centrum Appingedam
Projectleider NCG	
Bouwbegeleider NCG	n.v.t.
Adres(sen) + aantal woningen	Gouden Pand 1, 5a, 7 & 7a
Start natuurvrij maken	4-10-2024
Start uitvoering bouwkundig versterken	Najaar 2025
Projectecoloog	
Contactgegevens projectecoloog	
Projectnummer (mits van toepassing)	OS-109042
Datum rapportage + versie nr.	11-03-2024
Controle ecooloog NCG	

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	3
1.1	Beschrijving plangebied	3
2.	NATUUR INCLUSIEF BOUWEN	4
2.1	Stappenplan	4
2.2	Natuur inclusief versterken	4
3.	RISICO-INVENTARISATIE EN EVALUATIEFORMULIER.....	7
Bijlage A	Foto's plangebied (huidige situatie).....	8
Bijlage B	Detailtekeningen, ontwerp voorgenomen versterkingsmaatregelen.....	8
Bijlage C	Ontwerp ecologische maatregelen	10
Bijlage D	Algemene werkwijze ecologische begeleiding.....	10

1. INLEIDING

De panden Gouden Pand 1, 5a, 7 en 7a zijn op 4 oktober 2024 natuurvrij gemaakt. Het betreft een maatwerk pand. Daarbij is gecheckt of de ontmoediging op adequate wijze heeft plaatsgevonden en daarmee geen kans bestaat dat nog beschermde soorten aanwezig zijn. Dit is formeel vastgelegd in de natuurvrij verklaring. Zonder een natuurvrij verklaring mogen de versterkingsmaatregelen en overige ingrepen niet van start gaan.

1.1 Beschrijving plangebied

Er worden daken en binnenmuren verstevigd, ook wordt een schoorsteen kanaal verwijderd

Tabel 1 geeft de situering van het plangebied weer.

Tabel 1: Situering plangebied

Type bebouwing	Tussenwoningen
Geveloriëntatie	Kopgevel oost, linkergevel noord, achtergevel west, rechtergevel zuid
Dakbedekking	dakpannen
Bijgebouwen	n.v.t.
Bijzonderheden	Drie verschillende aanliggende panden, waarvan twee rijksmonumenten.

De foto's van bestaande bebouwing en de bouwkundige tekeningen en ontwerpen van de nieuwe situatie zijn opgenomen in bijlage A, B en C.

2. NATUUR INCLUSIEF BOUWEN

2.1 Stappenplan

Stap 1: Is er maatwerk nodig?

Ja, belangrijke verblijfsfunctie en bijzonder pand.

Stap 2: Maatwerk belangrijke verblijfsfuncties

Er zijn belangrijke verblijfsfuncties aanwezig: In het dak van Gouden pand 1 is een gierzwaluwkolonie aanwezig van ten minste 13 dieren.

Stap 2.1: bepalen mogelijkheden

- Kolonies van gierzwaluw (meer dan 10 nesten per gebouw of als de kolonie zich beperkt tot één of enkele gebouwstructuren in de omgeving)

Er is sprake van een gierzwaluw verblijfplaats in de dakruimte van Gouden pand 1. De invliegopeningen bevinden zich voornamelijk in het dakvlak op zuid.

Stap 2.2: Ontwerp mitigatiemaatregelen.

We proberen meer mogelijkheden te creëren voor gierzwaluwen om te proberen de kolonie te behouden.

De specifieke uitwerking volgt in §2.2.

Stap 3: Maatwerk bijzondere gebouwen

Er is sprake van een bijzonder gebouw.

Stap 3.1: Mitigatiemogelijkheden bij bijzonder gebouw

Omdat het hier gaat om rijksmonumenten, is het belangrijk dat er gelet wordt op de instandhouding van het monument.

Stap 3.2: Ontwerp mitigatiemaatregelen.

Mitigatie afhankelijk van bouwplan, mogelijkheden zijn mogelijk beperkt aangezien het om rijksmonumenten gaat.

De specifieke uitwerking volgt in §2.2.

Stap 4: Generieke mitigatie

Alle versterkingsmaatregelen of nieuwbouw dienen natuur inclusief uitgevoerd te worden. De aannemer voorziet Arcadis (of indien van toepassing de ecooloog NCG) van een werktekening versterkingsopgave. Vanuit Arcadis of de ecooloog NCG wordt een goedgekeurd natuur inclusief definitief ontwerp aangeleverd. Controleer of deze overeenkomen.

- Behoud van potenties voor gierzwaluwen in het dakvlak en potentie creëren op dakvlakken waar dit nog niet aanwezig was (GZ004).
- Geschikt maken/houden dakrand voor huismussen (HM006).

2.2 Natuur inclusief versterken

Op basis van de uitkomst van het stappenplan, worden hieronder de maatwerk maatregelen gegeven. De werkzaamheden hebben invloed op het dak, hier worden dan ook de maatregelen in verwerkt.

Maatwerk maatregelen en randvoorwaarden

Voor dit project is maatwerk aan de orde. Tabel 2 geeft de taakstelling per soort weer.

In onderstaande tabel wordt het aantal daadwerkelijk te realiseren verblijfplaatsen gegeven.

Tabel 2: Taakstelling per soort

Diersoort	Taakstelling	Aantal adres(sen)	Opgave (aantal verblijven)	Type verblijf (nummer mitigatiecatalogus)
Gierzwaluw	3	1	Minimaal 15	GZ004
Huismus	3	1	12	HM006
Vleermuizen klein/ zomerverblijf	1	1	N.v.t.	-
Vleermuizen -groot zomer/ kraamverblijf	0,2	1	N.v.t.	-

Omdat de kolonie gierzwaluwen verblijft in het dakvlak van Gouden Pand 1, moet hier extra aandacht aan besteed worden, vooral om de huidige situatie zoveel mogelijk te behouden en waar mogelijk te optimaliseren. **Bureau Biota is graag aanwezig bij het afhalen van de dakpannen om te begeleiden.** Behoud van potentie door middel van:

- Opname van alle openingen op het dakvlak alvorens werkzaamheden beginnen.
- Bij terugplaatsen dakpannen; dezelfde dakpannen hergebruiken en dezelfde openingen zoveel mogelijk terugbrengen.
- Bij voorkeur geen isolatie aanbrengen om het microklimaat onder de dakpannen niet te veranderen.
- Meerlaags folie en gripgaas over gehele dakvlak aanbrengen.
- Panlatten aanpassen waar nodig zodat eieren er niet onderdoor kunnen rollen.
- Uitvoering buiten broedseizoen dus na augustus 2025.

Op de dakvlakken van Gouden Pand 5A en 7A kunnen we in de nieuwe situatie mogelijkheden creëren voor uitbreiding van de kolonie, door middel van het aanbrengen van gierzwaluwpannen.

Gierzwaluwpannen op het dakvlak aanbrengen (VA-code: GZ004):

Installatie van speciale dakpannen.

- Meerdere gierzwaluwpannen geclusterd bij elkaar, openingen met minimale tussenruimte van 100 cm.
- Terugvaloptie voor de tussenafstand is 50cm, indien de gierzwaluwverblijven onder het dak individueel afgeschermd wordt;
- Per woonhuis minimaal 1 tot 4 verblijven en per woningblok minimaal 4 tot 10;
- Niet in de volle zon: gevel met noord-expositie, oost-expositie of in de schaduw van bijvoorbeeld een dakgoot.
- Opening 3 cm hoog x 7 cm breed.
- Bij Tuile du Nord pannen extra dikke panlatten gebruiken om extra 5 cm te creëren.
- Woning met daken met dakpannen in een hoek van minimaal 45 graden.
- Plaats de pannen halverwege het dak in een grillig patroon, zodat de nestplaatsen herkenbaarder zijn voor de gierzwaluwen.
- **Boven elke gierzwaluwpan een ventilatiepan aanbrengen om te veel opwarming te voorkomen;**
- **Zet een extra latje achter/onder de pan bij een eventuele loze ruimte tussen panlat en tengel, ter voorkoming dat de eieren er doorheen vallen;**
- Dampwerende folie, batsafe folie en/of andere gladde oppervlakken (houtskeletbouw) afdekken met fijn kunststofgaas/gripgaas met een maximale maaswijdte van 2 mm voor grip voor gierzwaluwen.
- Geen belemmerende objecten voor de uitvliegopening.
- Invliegopening van nest op minimaal 3 meter hoogte en een vrije uitvliegbreedte van minimaal 1 meter.
- Geen verkeer in uitvliegroute.
- Duurzaam materiaal, onbehandeld met chemische middelen.

Voor huismussen kan het volgende gedaan worden op alle dakranden:

Huismussen onder dakpannen (VA-code: HM006)

Het dak kan op eenvoudige wijze toegankelijk gemaakt worden voor huismussen door het weglaten of opschuiven van vogelschroot tot de derde regel. Zo ontstaat er onder de eerste drie rijen dakpannen ruimte voor huismusverblijven (mogelijk ook ten gunste van spreekw.).

- Dakruimte onder de eerste drie rijen dakpannen moet toegankelijk zijn via de dakgoot of andere openingen;
- Vogelschroot toepassen op 4^e panlat;
- Dakruimte 3 tot 5 cm hoog;
- In geval van isolatie alleen toepassen aan de noord- en/of oostzijde;
- Dunne multiplexplaat of fijn kunststof gaas (bijv. PE5016 of PP523-van TOP7EVEN) op het dakvlak tussen de isolatie en de tengels.

De technische tekeningen met de bijbehorende maatregelen zijn opgenomen in bijlage B en C.

3. RISICO-INVENTARISATIE EN EVALUATIEFORMULIER

Werkinstructie (Tabel 1) en met de aannemer				
Gemaakt door				
Ecologisch bureau				
Aannemer				
V&G-coördinator ontwerp				
V&G-coördinator uitvoering				
OMSCHRIJVING RISICO'S				
Tijdens de ecologische inspectie wordt deels gewerkt vanaf een ladder/hogwerker om moeilijk bereikbare locatie te kunnen inspecteren.				
Nr.	Taak/Activiteit	Risico's	Beheersmaatregelen	Verantwoordelijke
1	Inspectie met trap/hogwerker	Valgevaar	Dragen helm en veiligheidsharnas	Aannemer (die hogwerker bedient)
2	Werken op een bouwterrein/ in een onveilige constructie	Valgevaar, vallen/ uitglijden	LMRA, persoonlijke beschermingsmiddelen	Werkgever
3	Werken met materieel (klein/ middelgroot gereedschap)	Persoonlijk letsel	Gebruik alleen gekeurd en goed onderhouden materieel	Aannemer
4	Werken onder invloed van weersomstandigheden (wind/regen/warmte)	Valgevaar/ uitglijden/ lichamelijke belasting	LMRA, seizoensgebonden bedrijfskleding	Werkgever
Toelichting/opmerkingen				
Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden (het natuurvrij maken) van het gebouw en bijgebouw(en) wordt zorgvuldig en veilig gewerkt en worden geen onnodige risico's genomen. Daarnaast worden verplichte persoonlijke beschermingsmiddelen gebruikt (veiligheidsharnas/gordel, helm, handschoenen, veiligheidsschoenen etc.).				

Bijlage A Foto's plangebied (huidige situatie)

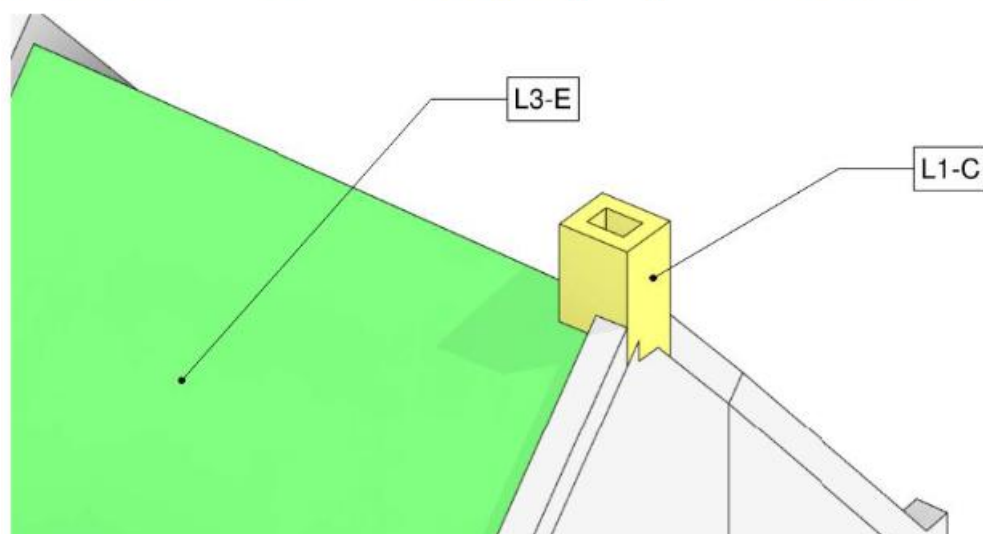

Bijlage B Detailtekeningen, ontwerp voorgenomen versterkingsmaatregelen

Detail 3D-impressie van de derde verdieping na toepassen versterkingsmaatregelen

Detail 3D-impressie van uw woning na toepassen versterkingsmaatregelen
Ook gaat het dak van Gouden Pand 1 van buitenaf versterkt worden.

Bijlage C Ontwerp ecologische maatregelen

Detaillering wordt in §2.2 besproken.

Alle dakvlakken van Gouden Pand 1 (in rood) in minimaal dezelfde staat terugbrengen en waar mogelijk optimaliseren:

Gierzwaluwpannen aanbrengen op oostelijke dakvlakken van Gouden Pand 5A en 7A, exacte locaties nader te bepalen maar samenvattend; 4 op nr. 5A en 6 op nr. 7A, hoog op het dak in grillig patroon (in rood):

HM006 toepassen op alle dakranden, hierboven in groen aangegeven (niet alle dakranden op de foto).

Bijlage D Algemene werkwijze ecologische begeleiding

Algemeen

De ecologische begeleiding begint bij de start van de uitvoering. De ecooloog zal hierbij aanwezig zijn. Daarnaast zal de ecooloog gedurende het project gemiddeld twee keer per maand een bezoek aan de locatie afleggen.

Bij de ecologische begeleiding wordt gelet op het naleven van voorwaarden en eisen die worden genoemd in de verkregen ontheffing Wnb en de maatregelen uit het SMP. Ook controleert de projectecoloog of de mitigerende maatregelen volgens het door de NCG-ecoloog goedgekeurde ontwerp worden uitgevoerd. Met deze begeleiding kunnen problemen ten aanzien van flora en fauna bij voorbaat worden gesignaleerd en verholpen. Verder wordt de uitwerking van de te nemen maatregelen gecontroleerd in het veld, zodat, indien nodig, tijdig kan worden bijgestuurd. De projectecoloog zorgt voor een beknopt overzicht van de te nemen maatregelen voor aannemer.

Deze zaken worden bij de veldbezoeken met de uitvoerder doorgenomen.

Logboek

De opnames van de veldbezoeken en de uitgevoerde maatregelen worden door de ecooloog in een logboek verwoord, zodat te allen tijde kan worden aangetoond dat gehandeld wordt volgens de Wnb. Dit wordt gedaan in het format mitigatieverklaring. De intensiteit van de ecologische begeleiding hangt af van het seizoen en de planning van de werkzaamheden. Bijvoorbeeld: Tijdens het broedseizoen is er meer begeleiding nodig dan in de winterperiode. Uitgangspunt is gemiddeld twee dagen per maand, gedurende de uitvoeringsperiode.

Benodigde documenten bij de uitvoering

Ten tijde van de werkzaamheden dienen de volgende documenten op bouwlocatie aanwezig te zijn:

- Dit uitvoeringsplan
- Generieke ontheffing Nationaal Coördinator Groningen
<https://repository.officiële-overheidspublicaties.nl/externebijlagen/exb-2021-4563/1/bijlage/exb-2021-4563.pdf>
- Het Soortmanagementplan van Arcadis (2022)
<https://www.provinciegroningen.nl/beleid-en-documenten/ontheffing-versterkingsopgave-nationaal-coördinator-groningen/>

In dit uitvoeringsplan worden enkele vaktermen gebruikt. Deze worden in het Soortmanagementplan van Arcadis uitgelegd in een verklarende woordenlijst.

Meldingsformulier start bouwkundig versterken

Alvorens de werkzaamheden van het versterken starten dient het meldingsformulier 'Startbouwkundig versterken' ingevuld te worden. Deze dient 14 dagen voor aanvang van de werkzaamheden opgestuurd te worden naar het bevoegd gezag.